

ВІДТВОРЕННЯ ПРИРОДНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЛІСОМИСЛИВСЬКОГО КОМПЛЕКСУ НА ТЕРИТОРІЯХ ДОПУСТИМОГО РАДІАЦІЙНОГО ЗАБРУДНЕННЯ

Яворська А. В., аспірант*

Житомирський національний агроекологічний університет

Актуальною проблемою для значної частини території України залишається проблема радіаційного забруднення. Зокрема, зазнала нещадних наслідків радіаційного забруднення територія Житомирського Полісся. Для територій допустимого радіаційного забруднення Житомирської області важливим галузевим об'єктом є лісомисливський комплекс. Саме тому для розвитку лісомисливського комплексу першочерговим завданням є відтворення природно-ресурсного потенціалу. В свою чергу, процес виробництва сільськогосподарської і продовольчої продукції та сировини для харчової промисловості та продуктів харчування забезпечується взаємодією складових аграрного природного потенціалу, а саме: природної, природовідтворювальної, природоохоронної, виробничої, управлінської, що забезпечують продовольчу безпеку України [3].

Забезпечення збалансованого агропромислового виробництва та природно-ресурсного потенціалу неможливе без ефективної системи відтворення трудового потенціалу сільських територій, а особливо територій з допустимим радіаційним забрудненням. Відразу зауважимо, що під трудовим потенціалом сільських територій, слід розуміти сукупність трудових можливостей сільського населення в розрізі соціально-економічних умов його відтворення, виробничих відносин, що формують продуктивну робочу силу на основі використання природних ресурсів. Вагомими складовими розвитку системи формування і відтворення трудового потенціалу на територіях допустимого радіаційного забруднення є лісові та мисливсько-рибальські господарства. Адже в більшості випадків їх

господарська діяльність направлена на невиснажливе збалансоване природокористування та залучення до трудової співпраці, кооперації та сезонних робіт сільське населення працездатного віку та молодь [1, с.254].

В Житомирській області існують всі передумови для інтенсивного розвитку природно-рекреаційних підприємств, кооперативів зі збору, заготівлі та переробки другорядної сировини побічного лісокористування. Наявність такої потужної сировинної бази лісомисливського комплексу дає змогу реально оцінити національні багатства та ресурси економічно виправданих категорій аграрного природно-ресурсного потенціалу.

Так, спостерігається позитивна тенденція зростання збору обсягів збору та надходжень за спеціальне використання лісових ресурсів місцевого значення при здійсненні побічних лісових користувань та заготівлі другорядних лісових матеріалів. Стосовно лісогосподарських підприємств області, то найбільші показники обсягу збору та заготівлі, зокрема ягід чорниці були зібрані в Олевському (1200,0 тонн), Білокоровицькому (450,0 тонн), Городницькому та Ємільчинському лісових господарствах (відповідно 327,5 тонн та 353,2 тонн). Загалом за спеціальне використання лісових ресурсів місцевого значення по підприємствам Житомирського обласного управління лісового та мисливського господарства у 2012 р. надходження в місцевий бюджет склали 981,5 тис. грн. Разом з цим, надходження до місцевого бюджету за спеціальне використання лісових ресурсів місцевого значення у 2013 р. склали 1546,6 тис. грн. Значне збільшення збору обсягів та заготівлі ягід чорниці спостерігається в Олевському (1611,5 тонн), Білокоровицькому (874,0 тонн) та в Ємільчинському (1000,0 тонн) лісових господарствах відповідно. В цілому, така позитивна тенденція спостерігається відносно збору та заготівлі ягід журавлини (747,0 тонн), ожини (200,0 тонн), грибів лисичок (186,7 тонн) та лікарської сировини (378,7 тонн) відповідно [2].

Отже, для лісомисливського комплексу відтворення природно-ресурсного потенціалу економічно доцільно розглядати як цілісні категорії,

складові нерозривної системи відтворювальних процесів. За сутністю та семантичним змістом ефективність використання та відтворення природно-ресурсного потенціалу має бути раціональним співвідношенням вироблених продуктів харчування та продовольчої сировини в натуральному, енергетичному, економічному (вартісному, грошовому) виразах, а також відображенням результативних показників виробничої, фінансової та комерційної діяльності суб'єктів агропродовольчого комплексу. Варто зазначити, що необхідними фінансовими чинниками розвитку і стабілізації екологічної ситуації на територіях допустимого радіаційного забруднення повинні виступати субсидії, державні програми економічного стимулювання раціонального використання аграрних ресурсів довкілля, лісових ресурсів. Особливого значення на процес відтворення лісомисливського комплексу мають набути цінні важелі, пільгове кредитування виробництва екологічно чистого продовольства, яке відповідає міжнародним екологічним стандартам, а також бюджетне та позабюджетне фінансування природоохоронних заходів.

Список використаних джерел

1. Бусел И.П. Экономика сельскохозяйственного предприятия с основами менеджмента: пособие / И.П. Бусел, П.И. Малихтарович. – 2-е изд., перераб. и доп. – Минск: Літаратура і Мастацтва, 2009. – 464 с.
2. Головне управління статистики в Житомирській області [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zt.ukrstat.gov.ua
3. Скидан О.В. Продовольча безпека як пріоритет аграрної політики: проблеми інституціоналізації [Електронний документ] // Електронне наукове фахове видання "Державне управління: удосконалення та розвиток". – Режим доступу: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=154>